

KARTA PRZEDMIOTU DLA NABORU 2023/2024						
Forma studiów: stacjonarna						
INFORMACJE OGÓLNE						
1. Nazwa przedmiotu		Anatomia/Nauki podstawowe				
2. Nazwa kierunku		Pielęgniarstwo				
3. Poziom studiów		studia pierwszego stopnia				
4. Liczba punktów ECTS		5				
5. Liczba godzin w semestrze						
semestr	w	ćw	lab/lek	prj/zp	pws	prk
I	30	30			15	
6. Język wykładowy: polski						
7. Wykładowca		dr Anna Czeczuk dr Gustaw Wójcik				
INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE						
8. Wymagania wstępne		Podstawowe wiadomości z zakresu biologii (nauki o człowieku)				
9. Cele przedmiotu		C1 zapoznanie studentów z budową ciała ludzkiego oraz wzajemnych relacji poszczególnych jego części z nawiązaniem do aspektów klinicznych.				
10. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych		Student, który zaliczył przedmiot w zakresie wiedzy:				
		WIEDZA – zna i rozumie				
A.W1	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna);					
		UMIEJĘTNOŚCI - potrafi				
A.U1.	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego;					
		KOMPETENCJE SPOŁECZNE - jest gotów do				
7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych					
11. Treści programowe		Forma zajęć - wykłady				

- 1) Anatomia ogólna: płaszczyzny, osie i okolice ciała ludzkiego.
- 2) Osteologia: ogólna budowa kości, połączenia stałe i stawowe kości, stałe i niestałe składniki stawu
- 3) Wprowadzenie do układu sercowo-naczyniowego: pojęcia: tętnice, żyły, naczynia włosowate.
- 4) Wprowadzenie do układu oddechowego: składowe układu oddechowego, górne drogi oddechowe
- 5) Wprowadzenie do układu nerwowego: podstawowe pojęcia (komórka nerwowa, zwój, jądro, nerw, nerw rdzeniowy, korzenie i gałęzie nerwu rdzeniowego, pień sympatyczny), spłot nerwów rdzeniowych
- 6) Ośrodkowy układ nerwowy (OUN): ogólna budowa oraz podział pnia mózgu i mózdzku.
- 7) Narządy zmysłów: zmysł wzroku, słuchu, węchu, smaku. Narząd równowagi.
- 8) Ogólna budowa czaszki: kości mózgowcowaszkii i twarzoczaszki ich połączenia
- 9) Głowa, szyja: okolice głowy i szyi, układ tętniczy i żylny głowy i szyi, węzły chłonne głowy i szyi
- 10) Klatka piersiowa: ściany klatki piersiowej: żebra, mostek i ich połączenia, główne mięśnie wdechowe i wydechowe ze szczególnym uwzględnieniem przepony, nerwy przeponowe i błędne.
- 11) Jama klatki piersiowej: podział śródpiercia, jama opłucnowa, zachyłki jamy opłucnowej.
- 12) Topografia i budowa serca.
- 13) Drzewo oskrzelowe i oddechowe.
- 14) Układ dokrewny: położenie, budowa i czynność: podwzgórza, przysadki, tarczycy, przytarczyc, nadnerczy i jajników.
- 15) Brzuch miednica: okolice jamy brzusznej, ściany jamy brzusznej i miednicy, podział jamy brzusznej (jama otrzewnowa, położenie narządów wewnątrz- zewnątrz-otrzewnowe).
- 16) Układ moczowo-płciowy: budowa, położenie i funkcje oraz unaczynienie nerek, ogólna budowa i położenie moczowodów, pęcherza moczowego, cewka moczowa męska i żeńska.
- 17) Kończyna górna: szkielet kostny obręczy i części wolnej kończyny górnej: ogólna budowa stawów: ramiennego, łokciowego, promieniowo-nadgarstkowego.
- 18) Układ tętniczy kończyny górnej: tętnica pachowa, tętnica ramienna, tętnica łokciowa i promieniowa, miejsca badania tętna.
- 19) Kończyna dolna: szkielet kostny obręczy i wolnej kończyny dolnej: ogólna budowa stawu krzyżowo-biodrowego, biodrowego, kolanowego, skokowego.

Forma zajęć –ćwiczenia

- 1) Rodzaje tkanek i ich przykłady. Budowa mięśni i ich rodzaje. Powłoka wspólna (skóra i przydatki).
- 2) Szkielet kostny kończyny górnej i dolnej, szkielet kostny klatki piersiowej i miednicy.
- 3) Budowa kręgosłupa: krzywizny kręgosłupa (lordozy i kifozy), budowa typowego kręgu, połączenia kręgosłupa: staw górny i dolny głowy, stawy międzykręgowe, krążki międzykręgowe, więzadła kręgosłupa.
- 4) Ogólna budowa serca. Krążenie duże i małe (struktura, czynność). Układ chłonny: budowa węzła chłonnego, położenie głównych grup węzłów chłonnych, główne pnie chłonne (zbiornik mleczu, przewód piersiowy, pień chłonny prawy), zakres spływu chłonki z poszczególnych części ciała.
- 5) Budowa i podział jamy nosowej, gardła i krtani, zatoki przynosowe i ich czynność, dolne drogi oddechowe (ogólna budowa tchawicy, oskrzeli, płuc).
- 6) Budowa zewnętrzna i wewnętrzna rdzenia kręgowego, opony rdzenia kręgowego i przestrzenie między nimi, ośrodki autonomiczne rdzenia kręgowego.
- 7) Nerwy czaszkowe i ich komponenty. Budowa zewnętrzna półkuli mózgu, jądra kresomózgowia, ośrodki korowe.
- 8) Układ komorowy (wytwarzanie i krążenie płynu mózgowo- rdzeniowego), opony mózgowia i przestrzenie między nimi w aspekcie klinicznym, pojęcie dróg: ruchowych, czuciowych, zmysłowych, unaczynienie OUN (tętnice mózgu, koło tętnicze mózgu i jego znaczenie czynnościowe, schemat odpływu krwi żyłnej z mózgowia, zatoki żyłne opony twardej).

- 9) Ogólna budowa oka i ucha.
- 10) Dół przedni, środkowy i tylny czaszki, oczodół, kostna jama nosowa i jama ustna.
- 11) Jama ustna, gardło, przełyk, migdałki, pierścień chłonny, położenie i czynność ślinianek, ogólna budowa i czynność języka
- 12) Naczynia dochodzące i wychodzące z serca. Zastawki tętnicze i żyłne serca. Szkielet serca. Układ przewodzący serca. Unaczynienie i unerwienie serca. Topografia, budowa i unaczynienie (odżywcze i czynnościowe) płuc.
- 13) Mechanizm oddychania.
- 14) Położenie, budowa i czynność: podwzgórza, przysadki, tarczycy, przytarczyc, nadnerczy i jajników.
- 15) Składowe układu pokarmowego: ogólna budowa: żołądka, jelita cienkiego i grubego.
- 16) Ogólna budowa topografia i funkcja: wątroby, śledziony, trzustki.
- 17) Główne pnie naczyniowe jamy brzusznej i miednicy: aorta brzuszna, żyła główna dolna, żyła wrotna. Składowe układu pokarmowego: ogólna budowa: żołądka, jelita cienkiego i grubego. Ogólna budowa topografia i funkcja: wątroby, śledziony, trzustki.
- 18) Główne pnie naczyniowe jamy brzusznej i miednicy: aorta brzuszna, żyła główna dolna, żyła wrotna.
- 19) Budowa i położenie narządów płciowych męskich: jądra, najądrza, drogi wyprowadzające nasienie, gruczoł krokowy. Budowa i położenie narządów płciowych żeńskich: macica, jajowody, jajniki, pochwa.
- 20) Główne mięśnie (ich czynność i unerwienie): mięśnie obręczy barkowej, ramienia, przedramienia i ręki. Splot ramienny położenie nerwy z niego wychodzące.
- 21) Układ żylny kończyny górnej ze szczególnym uwzględnieniem żył powierzchownych i ich zmienności.
- 22) Główne grupy mięśniowe kończyny dolnej (czynność i unerwienie): mięśnie uda, podudzia, stopy.
- 23) Splot nerwowy lędźwiowy, krzyżowy -położenie, budowa, nerwy z nich wychodzące.
- 24) Układ tętniczy kończyny dolnej: tętnica udowa, tętnica podkolanowa, tętnica piszczelowa przednia i tylna, miejsca badania tętna.
- 25) Układ żylny kończyny dolnej ze szczególnym uwzględnieniem żył powierzchownych.

12. Narzędzia/metody dydaktyczne

1. Wykład
2. Stół anatomiczny
3. Objasnienie i prezentacja multimedialna

13. Sposoby oceny (F – formująca; P – podsumowująca)

- F1. Aktywność na zajęciach
P1. Kolokwium na zajęciach
P2. Egzamin pisemny

14. Obciążenia pracą studenta

forma aktywności	Liczba godzin
Godziny kontaktowe z nauczycielem**	75
Nakład pracy studenta	75
suma	150
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	5

15. Literatura podstawowa i uzupełniająca

Literatura podstawowa:

- 1) Michajlik A., Ramotowski W.; Anatomia i fizjologia człowieka; Wyd.5; PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2019
- 2) Moryś J., Narkiewicz O.; Anatomia człowieka, t. 1-4; Wyd.1, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2019
- 3) Netter Frank H.; Atlas anatomii człowieka. Polskie mianownictwo anatomiczne; wyd.6, Edra Urban&Partner, 2015

Literatura uzupełniająca:
1) <u>Anatomia człowieka : podręcznik i atlas dla studentów licencjatów medycznych / Elżbieta Suder, Szymon Brużewicz. Wyd. 2 - Wrocław: Górnicki Wydawnictwo Medyczne, 2012.</u>
16. Formy oceny - szczegóły
Przedmiot kończy się egzaminem testowym
WARUNKI UZYSKANIA ZALICZENIA
Teoretyczne zaliczenie częściowe (kolokwium testowe) - odbywa się po zakończeniu danego działu tematycznego (tematyka wykładów i ćwiczeń). W czasie zajęć, z przedmiotu fizjologia, przewidziane są cztery kolokwia (po zakończeniu danego bloku tematycznego).
Kolokwium testowe - składa się z 30 - 45 pytań - maksymalna ilość punktów wynosi 30 – 45
<u>Ocena pozytywna</u> : 50% poprawnych odpowiedzi.
Ocena osiągnięcia założonych efektów kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:
Kompetencje społeczne oceniane są na podstawie obserwacji studenta na zajęciach, analizując aktywność i zaangażowanie na zajęciach. Ocena wystawiona przez prowadzącego ćwiczenia porównywana jest przez prowadzącego zajęcia z samooceną studenta i w przypadku istotnych różnic – omawiana ze studentem.
1. Obecność na zajęciach zgodnie z zasadami uczestnictwa.
2. Uzyskanie nie mniej niż 50%/ ze wszystkich kolokwii oraz ocena uzyskana za kompetencje społeczne.
3. Pozytywna opinia prowadzącego zajęcia wydana na podstawie systematycznego przygotowania do zajęć oraz aktywności na zajęciach.
4. Studenci, którzy nie uzyskają wymaganego minimum punktów i pozytywnej opinii prowadzącego zajęcia nie uzyskują zaliczenia z przedmiotu. Muszą oni uzyskać zaliczenie w sesji poprawkowej - przed przystąpieniem do drugiego terminu egzaminu. Zaliczenie ma formę testu pisemnego. Celem zaliczenia student powinien uzyskać minimum 50%.
EGZAMIN KOŃCOWY - egzamin testowy
1. Egzamin końcowy, z przedmiotu anatomia, składa się z 60 pytań testowych
2. Za odpowiedź prawidłową student otrzymuje 1 punkt, za błędną 0 punktów.
3. Do zaliczenia konieczne jest uzyskanie minimum 60% poprawnych odpowiedzi.
4. Egzamin poprawkowy ma analogiczną formę do egzaminu w pierwszym terminie.
17. Inne przydatne informacje o przedmiocie
1. Bezpośrednich informacji o problematyce zajęć i treściach programowych udziela Prowadzący w trakcie zajęć i podczas konsultacji
2. Zajęcia odbywać się będą w Akademii Białskiej im. Jana Pawła II
3. Zajęcia odbywać się będą zgodnie z aktualnym planem zajęć
4. Konsultacje odbywać się będą zgodnie z obowiązującym terminarzem